

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

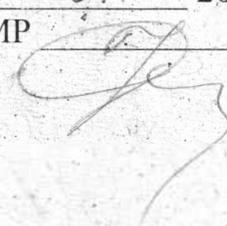
Навчально-науковий інститут права
Кафедра фінансового та податкового права

Затверджено

Науково-методичною радою ДПУ,

від «15» 01 2026 р. № 6

Голова НМР

Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Антикорупційні обмеження в публічній службі України»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування
освітньо-професійна програма «Регіональне управління та самоврядування»

Статус дисципліни: обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «Антикорупційні обмеження в публічній службі України» складена на основі освітньо-професійної програми «Регіональне управління та самоврядування», затверджених Вченою радою Університету 29.05.2025 року, протокол № 15.

Укладачі

Олександр ДОЛГИЙ, д-р наук держ. упр., професор

Марина ГЛУХ, канд. юрид. наук, професор

Гарант освітньо-професійної програми «Регіональне управління та самоврядування»

Ірина КАНЦУР, канд. екон. наук, доцент

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансового та податкового права, протокол від 06.01 2026 р. № 6.

Завідувач кафедри

Марина ГЛУХ, канд. юрид. наук, професор

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від 12.01 2026 р. № 11.

Голова вченої ради ННІ права

Василь ТОПЧІЙ, д-р юрид. наук, професор

Завідувач навчально-методичного відділу

Ганна ГРИЦУК д-р філос.

Реєстраційний № _____

Зміст

1. ПЕРЕДМОВА.....	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	15
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	17
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	19
9. ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ	22

1. ПЕРЕДМОВА

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Антикорупційні обмеження в публічній службі України» дозволяє сформувавши у здобувачів вищої освіти, у тому числі, інтегральну компетентність – здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Навчальна дисципліна також сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти загальних і спеціальних (фахових) компетентностей.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів системи спеціальних знань про запобігання та протидію корупції, забезпечення злагодженості та системності антикорупційної діяльності всіх державних органів та органів місцевого самоврядування, а також належного процесу післявоєнного відновлення України.

Завдання навчальної дисципліни є набуття знань з основ державного управління у сфері запобігання корупційним правопорушенням; знань необхідних для оволодіння основами теоретичних, прикладних і правових засад формування та реалізації шляхів запобігання та протидії корупції; знань Конституції України, законів України, які регулюють діяльність органів державної влади чи місцевого самоврядування, інших нормативно-правових актів, що регулюють особливості організації попередження та протидії корупції.

Міждисциплінарні зв’язки. Дисципліни-пререквізити: «Кадрові технології в публічному управлінні», «Публічне управління та врядування».

Методи навчання:

- за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів вищої освіти (цільова аудиторія);

- за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання в системі Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- тестування;
- розв’язання задач, виконання вправ, певних розрахунків.
- письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Організація поточного та підсумкового контролю здійснюється з використанням засобів дистанційного навчання в системі Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (120 год/4 кредити ЄКТС)

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Обов'язкова	
Модулів – 2	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2	1- й	1- й
Загальні кількість годин – 120	Семестр	
	2- й	2-й
	Лекції	
	22 год.	4 год.
	Практичні/Семінарські	
	8/10 год.	0/4 год.
	Лабораторні	
	0 год.	0 год.
	Самостійна робота	
	78 год.	110 год
	Індивід.-консультаційна робота: 2 год	
	Форма підсумкового контролю: диф. залік	

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

Компетентності	Результати навчання
<p>Інтегральна компетентність (ІК):</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)</p> <p>Спеціальні компетентності (СК):</p> <p>СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.</p> <p>СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК12. Здатність до управління публічними фінансами, що передбачає: знання основ бюджетного законодавства; знання системи державного контролю у сфері публічних фінансів.</p>	<p>РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.</p> <p>РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.</p>

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ з/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		денна форма				
		Лек.	Пр/Сем	Ікр	СРС	Всього
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. Теоретико-правові та інституційні засади формування і реалізації антикорупційної політики в Україні						
ЗМ 1 (Теми 1-4)						
Т.1	Формування та реалізація антикорупційної політики	4	-/2		10	16
Т.2	Система антикорупційних органів України	2	-/2		10	14
Т.3	Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням	2	2/-		10	14
Т.4	Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічній службі	2	2/-		12	16
Всього за змістовним модулем:		10	4/4		42	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Механізми контролю, відповідальності та міжнародного співробітництва у сфері запобігання корупції						
ЗМ 2 (Теми 5-9)						
Т.5	Правове регулювання етичної поведінки публічних службовців	2	-/2		8	12
Т.6	Державний та громадський контроль за реалізацією антикорупційної стратегії	4	-/2		6	12
Т.7	Фінансовий контроль	2	2/-		8	12
Т.8	Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків	2	2/-	2	6	12
Т.9	Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції	2	-/2		8	12
Всього за змістовним модулем:		12	4/6	2	36	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диф. залік						
Усього за навчальною дисципліною:		22	8/10	2	78	120

**для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)**

№ з/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		денна форма				
		Лек.	Сем	Ікр	СРС	Всього
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. Теоретико-правові та інституційні засади формування і реалізації антикорупційної політики в Україні						
ЗМ 1 (Теми 1-4)						
T.1	Формування та реалізація антикорупційної політики	2	2		12	16
T.2	Система антикорупційних органів України				14	14
T.3	Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням				14	14
T.4	Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічній службі				16	16
Всього за змістовним модулем:		2	2		56	60
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Механізми контролю, відповідальності та міжнародного співробітництва у сфері запобігання корупції						
ЗМ 2 (Теми 5-9)						
T.5	Правове регулювання етичної поведінки публічних службовців				12	12
T.6	Державний та громадський контроль за реалізацією антикорупційної стратегії	2	2		10	14
T.7	Фінансовий контроль				12	12
T.8	Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків			2	10	12
T.9	Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції				10	10
Всього за змістовним модулем:		2	2	2	54	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диф.залік						
Усього за навчальною дисципліною:		4	4	2	110	120

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-правові та інституційні засади формування й реалізації антикорупційної політики в Україні

Тема 1. Формування та реалізація антикорупційної політики

План лекційного заняття

1. Сутність, принципи, завдання та суб'єкти антикорупційної політики держави.
2. Функціональна спрямованість впливу громадянського суспільства на формування та реалізацію антикорупційної політики держави
3. Аналіз взаємообумовленості корупції та соціально-економічного зростання в Україні
4. Методологічні особливості розробки та реалізації регіональної антикорупційної стратегії

План семінарського заняття

1. Антикорупційна політика держави: основні поняття.
2. Вплив громадянського суспільства на формування та реалізацію антикорупційної політики держави
3. Особливості взаємовпливу корупції та соціально-економічного зростання

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Занотуйте основні Засади антикорупційної політики (Антикорупційної стратегії) та дайте детальну характеристику одного з них.
2. Антикорупційні програми: суб'єкти прийняття.

Рекомендована література: [1-4;10-12; 13-20; 26-32; 34-36].

Тема 2. Система антикорупційних органів України

План лекційного заняття

1. Суб'єкти, відповідальні за координацію антикорупційної політики держави.
2. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції.
3. Суб'єкти, які беруть участь у запобіганні, виявленні, у здійсненні заходів щодо припинення корупційних правопорушень
4. Правовий статус Національного антикорупційного бюро України (НАБУ); Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП); Державного бюро розслідувань (ДБР); Національного агентства із питань запобігання корупції (НАЗК).

План семінарського заняття

1. Правовий статус суб'єктів, відповідальних за координацію антикорупційної політики держави.
2. Місце НАЗК у системі суб'єктів, діяльність яких спрямована на запобігання корупції
3. Характеристика законодавства, яким урегульовано статус Національного агентства з питань запобігання корупції
4. Права та обов'язки Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Вступ та проходження служби в Національному агентстві з питань запобігання корупції
2. Порядок застосування антикорупційного законодавства до працівників Національного агентства з питань запобігання корупції

Рекомендована література: [1-4;10-12; 13-20; 26-32; 34-36].

Тема 3. Запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням

План лекційного заняття

1. Внутрішні та зовнішні механізми протидії корупційним ризикам в системі публічної служби в Україні
2. Реалізація принципів стратегії протидії корупції в системі публічної служби

3. Вдосконалення організаційно-правового механізму протидії корупції в системі публічної служби
4. Перспективні напрями протидії корупційним ризикам у окремих сферах системи публічної служби

План практичного заняття

1. Поняття та структура механізму запобігання правопорушенням, пов'язаним з корупцією
2. Суб'єкти запобігання та протидії правопорушенням, пов'язаним з корупцією
3. Інструменти публічного адміністрування в механізмі запобігання правопорушенням, пов'язаним з корупцією
4. Вирішіть практичне завдання:

Начальник управління освіти відмовив гр. Жук прийнятті на посаду спеціаліста відділу департаменту дошкільної освіти, мотивуючи це тим, що при виконанні службових обов'язків вона буде безпосередньо підпорядкована начальнику відділу, який приходиться двоюрідним братом її свекрухи.

Чи правомірною є відмова? Як гр.Жук слід вирішити спірне питання?

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Пріоритетні напрями удосконалення адміністративно-правового механізму запобігання правопорушенням, пов'язаним з корупцією в Україні
2. Політична корупція в Україні як стійкий елемент дефектної системи влади.
3. Корупція в правоохоронній та судовій системі

Рекомендована література: [1-4;10-12; 13-20; 26-32; 34-36].

Тема 4. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічній службі

План лекційного заняття

1. Поняття та принципи запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічній службі
2. Механізм забезпечення запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічній службі
3. Сутність та елементи механізму забезпечення запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічній службі
4. Правовий статус суб'єктів запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічній службі

План практичного заняття

1. Поняття і види обмежень при виконанні функцій держави або місцевого самоврядування
2. Правове регулювання обмежень та заборон у сфері публічної служби.
3. Обмеження щодо використання службових повноважень та становища.
4. Вирішіть практичне завдання:

Провідний спеціаліст юридичного відділу обласної державної адміністрації, Західноукраїнським регіональним навчальним центром була запрошена для проведення одногоденного тренінгу для секретарів сільських та селищних рад області.

Дайте правову оцінку ситуації.

Чи слід вважати участь у тренінгу роботою за сумісництвом? Чи поширюються обмеження антикорупційного законодавства на участь у конференціях, тренінгах, роботі у складі державних екзаменаційних комісій?

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження спільної роботи близьких осіб.
2. Обмеження і заборони після припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування, їх види.

Рекомендована література: [1-4;10-12; 13-20; 26-32; 34-36].

МОДУЛЬ II. Механізми контролю, відповідальності та міжнародного співробітництва у сфері запобігання корупції

Тема 5. Правове регулювання етичної поведінки публічних службовців

План лекційного заняття

1. Принципи етичної поведінки публічного службовця, їх загальна характеристика. Правове регулювання етичної поведінки.
2. Міжнародні стандарти поведінки публічних службовців та їх імплементація у національному законодавстві.
3. Правові наслідки недотримання правил етичної поведінки публічного службовця.

План семінарського заняття

1. Дайте правову оцінку наступних ситуацій. Чи мало місце порушення принципу політичної неупередженості?
 - Посадова особа з обласної державної адміністрації взяла участь у виборчій кампанії на посаду міського голови, відмовившись при цьому йти у відпустку.
 - Державний службовець апарату районної державної адміністрації взяв участь у конференції політичної партії, членом якої він є.
 - Сільський голова ініціював прийняття рішення про обмеження розважальних заходів, які проводилися за участю народного депутата від опозиційної партії.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Зарубіжний досвід у регулюванні правил етичної поведінки публічних службовців, пропозиції для України.

Рекомендована література: [1-4;10-12; 13-20; 26-32; 34-36].

Тема 6. Державний та громадський контроль за реалізацією антикорупційної стратегії

План лекційного заняття

1. Роль державної влади у боротьбі із проявами корупції.
2. Державний контроль за реалізацією антикорупційної стратегії.
3. Правова основа участі громадськості по запобіганню та протидії корупційних виявів.
4. Основні заходи громадськості щодо запобігання та протидії

План семінарського заняття

1. Громадський сектор як суб'єкт запобігання та протидії корупції
2. Контроль за реалізацією антикорупційної стратегії: державний і громадський
3. Удосконалення взаємодії державних органів і громадськості у сфері протидії корупції.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Шляхи вдосконалення взаємодії державних органів з правоохоронними органами у сфері протидії корупції.
2. Інформування громадськості про заходи щодо запобігання та протидії корупції.
3. Громадськість як суб'єкт запобігання та протидії корупції.

Рекомендована література: [1-4;10-12; 13-20; 26-32; 34-36].

Тема 7. Фінансовий контроль

План лекційного заняття

1. Поняття і види фінансового контролю як способу запобігання корупції.
2. Електронне декларування доходів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
3. Облік та оприлюднення декларацій.
4. Контроль та перевірка декларацій.

План практичного заняття

У процесі перевірки декларацій народних депутатів НАЗК виявлено, що народний депутат N в декларації не вказав дохід, який отримав 1 вересня 2022 р. від відчуження земельної ділянки у розмірі 1,2 га.

Дайте відповідь на наступні запитання:

1. Які дії має вчинити НАЗК?
2. Який порядок притягнення до відповідальності народного депутата України за наявності незаконного збагачення?
3. Чи буде нести відповідальність народний депутат, якщо упродовж 7 днів після подання декларації подасть виправлену декларацію?

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Особливості здійснення заходів фінансового контролю стосовно окремих категорій осіб
2. Відповідальність за порушення вимог фінансового контролю

Рекомендована література: [1-4;10-12; 13-20; 26-32; 34-36].

Тема 8. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків

План лекційного заняття

1. Правовий механізм боротьби з корупцією та його складові.
2. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення та усунення їх наслідків.
3. Адміністративна відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.
4. Кримінальна відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

План практичного заняття

1. Поняття адміністративного корупційного правопорушення: поняття, ознаки та структура.
2. Види адміністративних корупційних правопорушень та проблеми їх кваліфікації.
3. Особливості провадження в справах по корупційних правопорушеннях.
4. Судові рішення в справах про корупційні правопорушення та проблеми їх виконання.
5. Відновлення прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, яким завдано шкоду корупційними діями.
6. Вирішіть завдання:

До Івано-Франківського міського суду надійшли матеріали адміністративної справи про притягнення до адміністративної відповідальності ОСОБА_1 за вчинення адміністративного корупційного правопорушення, відповідальність за яке, передбачена ст. 172-7 Кодексу України про адміністративні правопорушення (надалі «КУпАП»).

ОСОБА_1 в судове засідання на виклик суду повторно не з'явився, та електронною поштою подав заяву про те, що він перебуває на стаціонарному лікуванні. При цьому, доказів на підтвердження даної обставини суду не надав.

Проаналізуйте ситуацію. Визначте, яке рішення має прийняти суд у цьому випадку? Підготуйте відповідний проект рішення.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.
2. Практичні аспекти створення умов для повідомлень про факти порушення вимог антикорупційного законодавства, налагодження ефективної взаємодії з викривачами та гарантії їх захисту за законодавством України.

Індивідуально-консультаційна робота

ВАРІАНТ 1

Кейс: «Неповне декларування та незаконне збагачення»

Посадова особа органу місцевого самоврядування не задекларувала придбання нерухомості, оформленої на близького родича. Під час моніторингу способу життя встановлено невідповідність

доходів та вартості майна. Матеріали передані до правоохоронних органів.

Завдання для здобувача:

1. Визначити, які склади правопорушень можуть бути інкриміновані (адміністративні / кримінальні).
 2. Проаналізувати:
 - суб'єкта правопорушення;
 - об'єктивну та суб'єктивну сторони;
 - підслідність і підсудність справи.
 3. Визначити компетенцію відповідних органів (НАЗК, НАБУ, САП, ВАКС).
 4. Обґрунтувати можливі санкції та правові наслідки.
 5. Окремо проаналізувати механізми:
 - спеціальної конфіскації;
 - цивільної конфіскації необґрунтованих активів;
 - відшкодування шкоди.
 6. Запропонувати алгоритм дій органу державної влади для усунення наслідків правопорушення.
- Очікуваний результат: аналітична записка (15–20 стор.), з посиланням на КК України, КУпАП, Закон «Про запобігання корупції», судову практику.

ВАРІАНТ 2

Кейс: «Конфлікт інтересів та дисциплінарна відповідальність»

Керівник структурного підрозділу міністерства підписав договір із підприємством, власником якого є його дружина. Про наявність приватного інтересу не повідомив. Порушення виявлено під час аудиту.

Завдання для здобувача:

1. Кваліфікувати діяння:
 - чи є склад адміністративного правопорушення?
 - чи можливий склад кримінального правопорушення?
 2. Визначити види відповідальності:
 - дисциплінарна;
 - адміністративна;
 - цивільно-правова;
 - кримінальна (за наявності підстав).
 3. Проаналізувати порядок притягнення до відповідальності:
 - строки;
 - процесуальні гарантії;
 - суб'єкт складання протоколу.
 4. Розробити проект:
 - рішення дисциплінарної комісії;
 - проекту наказу про притягнення до дисциплінарної відповідальності.
 5. Запропонувати механізми запобігання повторенню аналогічних ситуацій у державному органі.
- Очікуваний результат: правовий висновок та проекти документів (10–15 стор.).

ВАРІАНТ 3

Проектне завдання: «Механізм відновлення порушених публічних інтересів після корупційного правопорушення»

Внаслідок корупційних дій посадових осіб державного підприємства державі завдано збитків на значну суму (неправомірне укладення контрактів, завищення цін). Особи притягнуті до кримінальної відповідальності.

Завдання для здобувача:

1. Проаналізувати:
 - види майнових наслідків корупційного правопорушення;
 - способи їх правового усунення.
2. Розробити комплексний механізм:
 - відшкодування шкоди;
 - стягнення збитків у цивільному порядку;
 - застосування інституту регресу;
 - повернення активів.

3. Оцінити роль:
 - органів прокуратури;
 - органів державного фінансового контролю;
 - Фонду держмайна;
 - міжнародної правової допомоги (у разі виведення активів за кордон).
4. Підготувати модельний план антикризових заходів для державного підприємства.
5. Зробити висновки щодо ефективності чинної моделі відповідальності в Україні та запропонувати вдосконалення.
Очікуваний результат: аналітичний проєкт (15–20 стор.) з елементами нормотворчих пропозицій.

Рекомендована література: [1-4;10-12; 13-20; 26-32; 34-36].

Тема 9. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції

План лекційного заняття

1. Загальні засади міжнародного співробітництва держав у сфері запобігання та протидії корупції.
2. Міжнародні міжурядові організації та їх роль у запобіганні та протидії корупції.
3. Поняття та види міжнародних стандартів і механізмів запобігання та протидії корупції.
4. Класифікація міжнародних нормативно-правових актів та інших документів у сфері запобігання та протидії корупції.
5. Конвенції та резолюції Організації Об'єднаних Націй у сфері запобігання та протидії корупції
6. Конвенції та резолюції Ради Європи у сфері запобігання та протидії корупції. Діяльність Групи держав по боротьбі з корупцією (ГРЕКО)

План семінарського заняття

1. Резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй у сфері запобігання та протидії корупції.
2. Конгреси Організації Об'єднаних Націй щодо запобігання злочинності та поведження з правопорушниками щодо запобігання та протидії корупції.
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності. Загальна характеристика та принципи антикорупційної політики Європейського Союзу.
4. Питання запобігання та протидії корупції в засновницьких договорах і вторинному праві Європейського Союзу.
5. Міжнародне співробітництво Європейського Союзу у сфері запобігання та протидії корупції.
6. Конвенція про захист фінансових інтересів Європейського Союзу (1995 р.). Конвенція з протидії корупції у діяльності посадових 26 осіб Європейських Співтовариств та посадових осіб країн – членів Європейського Союзу (1997 р.). Директива (ЄС) 2019/1937 Європейського парламенту і Ради ЄС від 23.10.2019 р. «Про захист осіб, які повідомляють про порушення законодавства Союзу».

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1.1. Визначте напрями міжнародного співробітництва держав у сфері запобігання та протидії корупції. Подумайте над тим, навіщо держави співпрацюють у сфері запобігання та протидії корупції.

1.2. Подумайте, чи слід розглядати наведені нижче сценарії як приклади корупції (у деяких суспільствах наголошують, що така практика не має нічого спільного з корупцією) і як подолати виклик культур, які по-різному ставляться до дарування подарунків: компанія у Сполучених Штатах Америки утримує курорт і безкоштовно запрошує високопоставлених суддів, політиків і бізнесменів провести час і поспілкуватися разом; міського чиновника в Новій Зеландії, який відповідає за погодження дозволів на будівництво, забудовник веде на розкішний обід, а потім на футбольний матч, де він сидить у корпоративній ложі; у сільській місцевості Мексики корумповані урядовці діляться частиною свого незаконно накопиченого багатства з місцевою спільнотою, фінансуючи заходи з безкоштовної їжі та алкоголю; Міністр громадських робіт у Квінсленді (Австралія), приймає акції видобувної компанії зі значною знижкою, яка планує інвестиції в нову

шахту та супутню інфраструктуру. Чи потрібні міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії корупції щодо врегулювання зазначених питань?

Рекомендована література: [1-4;10-12; 13-20; 26-32; 34-36].

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та сутність корупції.
2. Місце антикорупційного права у системі юридичних дисциплін.
3. Норми міжнародного права щодо запобігання корупції.
4. Поняття та система джерел антикорупційного права.
5. Сутність правової протидії корупції: загальні положення.
6. Система правового забезпечення запобігання та протидії корупції.
7. Генеза правової регламентації суспільних відносин в сфері запобігання корупції.
8. Форми та способи боротьби із корупцією.
9. Причини поширення корупції у сучасному суспільстві.
10. Антикорупційне право та антикорупційна діяльність: сучасний стан та проблеми.
11. Поняття та стратегічна мета державної антикорупційної політики.
12. Завдання та пріоритетні напрями державної антикорупційної політики.
13. Принципи державної антикорупційної політики.
14. Правові гарантії забезпечення державної антикорупційної політики.
15. Правовий статус суб'єктів державної антикорупційної політики.
16. Антикорупційна стратегія: стан та перспективи.
17. Адміністративні процедури розроблення державної антикорупційної політики в Україні
18. Механізм формування та реалізації державної антикорупційної політики.
19. Інформаційно-аналітичне забезпечення державної антикорупційної політики.
20. Взаємодія суб'єктів державної антикорупційної політики з громадськістю щодо її формування і реалізації.
21. Національна доповідь щодо ефективності реалізації державної антикорупційної політики.
22. Законодавчі основи, які регулюють питання конфлікту інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції.
23. Поняття та сутність потенційного і реального конфлікту інтересів.
24. Суб'єкти здійснення контролю за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів.
25. Заходи недопущення виникнення конфлікту інтересів
26. Врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів, визначених Законом України «Про запобігання корупції».
27. Способи врегулювання конфлікту інтересів.
28. Дії особи у разі існування сумнівів щодо наявності конфлікту інтересів
29. Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
30. Дотримання законодавства щодо інших обмежень із запобігання корупції.
31. Особливості притягнення осіб до відповідальності за порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності чи за порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків.
32. Особливості притягнення осіб до відповідальності за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
33. Способи здійснення контролю за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції.
34. Впровадження стандартів доброчесності.
35. Роль і місце викривачів у протидії корупційним та іншим порушенням законодавства у фінансовій, податковій та інформаційній сферах.
36. Юридична природа та зміст прав і обов'язків викривача.
37. Гарантії діяльності викривачів та особливості притягнення до юридичної відповідальності.
38. Правові засади забезпечення прав викривачів
39. Повноваження органів публічної влади щодо забезпечення прав викривачів.
40. Зарубіжний досвід забезпечення прав викривачів та можливості його використання в Україні.

41. Міжнародний досвід у сфері захисту викривачів.
42. Роль Національного агентства з питань запобігання корупції в механізмі захисту викривачів.
43. Порядок отримання та обробки повідомлень про корупцію в державних органах та органах місцевого самоврядування. Розгляд повідомлень (в тому числі анонімних)
44. Публічний контроль за забезпеченням прав викривачів
45. Право на винагороду викривачу та відповідальність.
46. Нормативно-правове забезпечення декларування в Україні.
47. Суб'єкти декларування.
48. Види декларацій та порядок їх подання.
49. Інформація, що зазначається в деклараціях та правила їх заповнення
50. Особливості роботи системи електронного декларування, підтримка комунікації з декларантами. Облік та оприлюднення декларацій
51. Види контролю декларацій.
52. Повна перевірка декларацій.
53. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування.
54. Додаткові заходи здійснення фінансового контролю.
55. Особливості здійснення заходів фінансового контролю стосовно окремих категорій осіб.
56. Відповідальність за порушення вимог фінансового контролю.
57. Міжнародні стандарти антикорупційного декларування.
58. Верифікація антикорупційної декларації: поняття та процедура застосування.
59. Кваліфікований електронний підпис та початок роботи із Реєстром подання електронних декларацій.
60. Технічна допомога в роботі з Реєстрами НАЗК
61. Поняття та форми прояву політичної корупції.
62. Еволюція корупції у політичному процесі: історична ретроспектива.
63. Політична корупція як система протиправних дій.
64. Зарубіжні практики політичної корупції та досвід антикорупційної протидії.
65. Європейські формати політичної корупції й антикорупційних стратегій.
66. Політична корупція в Україні: основні прояви, методи протидії.
67. Особливості фінансування та подання звітності політичних партій.
68. Політична корупція у державах Балтії: успішний досвід мінімізації на пострадянському просторі.
69. Досвід Грузії щодо запобігання політичній корупції.
70. Політична корупція в азійських державах.
71. Звіт політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру.
72. Особливості проведення перевірки звітності політичних партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру.
73. Проблеми реформування сучасних антикорупційних державних органів в Україні.
74. Реінжиніринг як механізм формування інноваційних державних антикорупційних інституцій.
75. Механізми удосконалення формування антикорупційних органів та забезпечення їх діяльності.
76. Становлення та розвиток антикорупційних органів державної влади в європейських країнах.
77. Досвід формування антикорупційних органів державної влади в азійських країнах.
78. Формування організаційних антикорупційних механізмів у США
79. Заборона на одержання пільг, послуг і майна органами державної влади та органами місцевого самоврядування.
80. Антикорупційна експертиза
81. Спеціальна перевірка та порядок її проведення.
82. Результати проведення спеціальної перевірки.
83. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.
84. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції.
85. Міжнародний обмін інформацією у сфері запобігання і протидії корупції.
86. Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.
87. Загальні засади запобігання корупції у діяльності юридичної особи.
88. Антикорупційна програма юридичної особи.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Денна форма

Модулі		Змістовий модуль 1				Контрольний захід	Диф. залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 100 балів
Загальна кількість балів за модулем №1	17				9			
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	Контрольний захід			
Практичне / Семінарське заняття	-/2	-/2	2/-	2/-				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі		Змістовий модуль 2				Контрольний захід		
Загальна кількість балів за модулем №2	18				8			
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	Контрольний захід		
Практичне / Семінарське заняття	-/2	-/2	2/-	2/-	-/2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуально-консультаційна робота	10				Контрольний захід			
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5							

Заочна форма

Модулі		Змістовий модуль 1				Контрольний захід	Диф. залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 100 балів
Загальна кількість балів за модулем №1	7,5				Контрольний захід			
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4				
Семінарське заняття	7,5							
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи – не більше 2,5 балів				Контрольний захід			
Модулі		Змістовий модуль 2						
Загальна кількість балів за модулем №2	27,5				20			
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	Контрольний захід		
Семінарське заняття		7,5						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи – не більше 2,5 балів							
Індивідуально-консультаційна робота	10				Контрольний захід			
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5							

Критерії оцінювання роботи на практичних /семінарських заняттях

Максимальна кількість балів отриманих здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 2 бали – для денної форми навчання та 7,5 – для заочної форми навчання (табл. 4.1). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 4.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів денна / заочна
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2/7,5
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1,5/5
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1/2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 9 (8) балів – для денної форми навчання та 20 балів – для заочної форми навчання (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах модульної контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання денна / заочна
Теоретичні питання	3(2)/-
Тестовий блок	6/20
Всього	9 (8)/20

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуально-консультаційна робота проводиться у формі описаній цією робочою програмою (див. тему 9) і оцінюється від 0 до 10 балів (табл. 4.3).

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання	Кількість балів
Глибина аналізу, вміння порівнювати міжнародний і національний досвід, аргументованість рекомендацій.	9-10
Глибина аналізу, вміння порівнювати міжнародний і національний досвід	5-8
Невиконання завдання	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та підсумкового контролю (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диф.залику.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

Неформальна освіта

Таблиця 4.4

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів денна / заочна	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуально-консультаційна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
2/7,5	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про запобігання корупції. Закон України від 14.10.2014 №1700-VII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
3. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 №220. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Змін до Порядку відбору декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, для проведення їх повної перевірки та визначення черговості такої перевірки: Наказ НАЗК №67/22 від 02.02.2022. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/02/Nakaz-pro-zminy.pdf>
5. Про затвердження Порядку проведення повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: Наказ НАЗК №26/21 від 29.01.2021. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/Nakaz.pdf>
6. Про затвердження Порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: Наказ НАЗК №553/21 від 31.08.2021. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/kontrol.pdf>
7. Про затвердження форми декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та Порядку заповнення та подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: Наказ НАЗК №449/21 від 23.07.2021. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/forma.pdf>
8. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки: Закон України від 20.06.2022 № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>
9. Закон України «Про запобігання корупції». Науково-практичний коментар. Станом на 27 грудня 2024 року. / За заг. ред. Копотуна І. М. Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2024. 644 с.
10. Довідник із запобігання корупції в органах місцевого самоврядування / Хавронюк М. І., Піскунова О. Б., Москалець Н. В., Хань О. О. Київ, ТОВ «Франко Пак», 2024. 138 с. https://pravo.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/dovidnyk-dlya-vebu_4.pdf

11. Антикорупційна політика ЄС: ключові елементи, орієнтація на сталий розвиток, уроки для України: навчальний посібник . Суми : Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань, 2023. 270 с. <https://syla-krayini.com.ua/upload/0833255001729501618.pdf>
12. Публічна служба: навчальний наочний посібник / Н.Т. Гончарук, Н.Г. Сорокіна ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Електрон. дані. Дніпро : ГРАНІ, 2023. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/Навч_посіб_Публічна_служба_Гончарук,Сорокіна.pdf

Допоміжна

13. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.
14. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 33. Ст. 345.
15. Антикорупційне право: навч. посібник / В.І. Литвиненко, Ю.П. Лісовська, П.М. Лісовський. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 240 с.
16. Вербановський В.В. Механізми протидії корупційним ризикам в системі публічної служби: міжнародний досвід. Актуальні проблеми державного управління. . 2021. Вип. 3С. 194-198. URL: <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa3842021246400>
17. Вербановський В.В. Методологічні засади та категоріальний апарат дослідження протидії корупційним ризикам в системі публічної служби. Право та державне управління. Вип. 1. 2022. С. 232-238. URL: <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.1.34>
18. Гарбінська-Руденко А. В., Глух М. В. Поняття корупції в системі публічного управління: теоретико-правовий аспект. Правова держава. 2025. № 58. С. 50–61. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2025.58.330994>
19. Шалева О.І. До питання оцінювання ефективності публічних закупівель. Підприємство і торгівля. 2023. № 38. С. 69-77.
20. Шумна Л. П. Деякі питання вдосконалення ефективності державної антикорупційної політики в Україні в контексті реалізації засад верховенства права. Науковий вісник Сіверщини. Серія : Право. 2022. № 1. С. 74-84.
21. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KP221178?an=1>.
22. Про затвердження Порядку формування та використання електронного каталогу. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2020 р. № 822 URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/kp200822?an=1&ed=2022_06_24.
23. Про публічні закупівлі. Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.
24. Про що говорять бали України в індексі сприйняття корупції - 2023. URL: <https://ti-ukraine.org/blogs/3-baly-za-rik-pro-shho-govoryat-baly-ukrayiny-v-indeksi-spryjnyattya-koruptsiyi-2023/>.
25. Корупційні ризики під час проведення публічних закупівель в умовах воєнного стану: рекомендації НАЗК. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/koruptsijni-ryzyky-v-publichnyh-zakupivlyah-pid-chas-voennogo-stanu-rekomendatsiyi-nazk/>.

Інформаційні ресурси Інтернет:

26. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
27. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
28. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

29. Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції. URL: <http://www.nazk.gov.ua>
30. Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби. URL: <http://www.guds.gov.ua>
31. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: [Режим доступу: reyestr.court.gov.ua](http://reyestr.court.gov.ua)
32. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу URL: <http://www.center.gov.ua/>
33. Центр політико-правових реформ. URL: <https://pravo.org.ua/>

Міжнародні видання:

34. Vitvitskiy S. S., Nazymko Ye. S., Riadinska V. O. The essence of the prohibition of implementing superiors' decisions or instructions contradicting the law as an anti-corruption prohibition. Baltic Journal of Economic Studies. <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/367/10019/20867-1?inline=1>
35. CMS Expert Guide to Anti-Bribery and Corruption Laws <https://cms.law/en/int/expert-guides/cms-expert-guide-to-anti-bribery-and-corruption-laws>
36. Mykola Khavroniuk. Legal Tools for Preventing Corruption. <https://acrec.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/course1-ENG.pdf>

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри фінансового та
податкового права
від _____ 202__ р. № _____.

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП